

کیفیت زندگی جانبازان شیمیایی با آسیب شدید ریوی

فرهاد جعفری^۱، فاطمه گیتی‌نورد^۲، محمدرضا سروش^۳، بتول موسوی^۴

اسادیار داسکده‌ی پزشکی دانشگاه شاهد،^۱ دانشجوی دانشکده‌ی پزشکی دانشگاه شاهد،^۲ پژوهشگر پژوهشکده‌ی مهندسی و علوم پزشکی جانبازان،^۳ متخصص پزشکی اجتماعی، پژوهشکده‌ی مهندسی و علوم پزشکی جانبازان

* نویسنده پاسخگو: f_guinynavard@yahoo.com

چکیده

مقدمه و هدف: وجود عوارض مزمن ناشی از مواجهه با عوامل شیمیایی می‌تواند به افت کیفیت زندگی بیانجامد. هدف از انجام مطالعه‌ی حاضر بررسی کیفیت زندگی جانبازان شیمیایی شدید ریوی بود.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع مقطعی (cross-sectional) بر روی تمامی جانبازان شیمیایی با آسیب شدید ریوی (۲۹۲ نفر) که پرونده‌ی آنان در بنیاد جانبازان و امور ایثارگران موجود بود انجام شد. کیفیت زندگی با استفاده از پرسشنامه‌ی استاندارد SF-36 ارزیابی شد.

یافته‌ها: میانگین سنی جانبازان مورد مطالعه 48.8 ± 7.8 سال بود. از میان ابعاد هشتگانه‌ی کیفیت زندگی کمترین امتیاز به ترتیب مربوط به ابعاد مشکلات روانی (۱۹.۸)، سلامت عمومی (۲۰.۳)، و بیشترین امتیاز به ترتیب در ابعاد عملکرد اجتماعی (۴۲.۹) و سلامت روانی (۴۱.۵) به دست آمد. نمره‌ی کیفیت زندگی جانبازان با آسیب شدید ریوی در تمام حیطه‌ها، به طور قابل ملاحظه‌ای پایین‌تر از کیفیت زندگی جمعیت عمومی ایران بود ($p < 0.05$). آنالیز رگرسیون نشان داد فعالیت ورزشی بیشترین تاثیر را در بر روی هر دو مقیاس سلامت جسمی و روانی داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌های این مطالعه نشان داد کیفیت زندگی جانبازان شیمیایی مورد مطالعه به طور قابل توجهی پایین است و تلاش برای بهبود کیفیت زندگی این افراد مورد تاکید می‌باشد.

کلید واژه: جانباز شیمیایی، مشکلات ریه، کیفیت زندگی، SF-36

تاریخ دریافت: ۱۳۸۹/۷/۷

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۰/۳/۷